

حاشیہ ای نوین بر قانون صدور چک

مؤلفین

توحید زینالی - علی اکبر سیاحانی

کارشناسان ارشد حقوق

انتشارات چراغ دانش

سرشناسه	زینالی، توحید، ۱۳۶۳-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	حاشیه‌ای نوین بر قانون صدور چک/ مولفین توحید زینالی، اکبر سبحانی.
وضعیت ویراست	[ویراست ۳]:
مشخصات نشر	تهران: چراغ دانش، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۲۷۵ ص.: جدول.
شابک	978-964-8355-92-5:
وضعیت فهرست نویسی	فیا:
یادداشت	چاپ اول.
موضوع	چک -- قوانین و مقررات--ایران
شناسه افزوده	سبحانی، اکبر، ۱۳۶۲-
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ / آ ۲۸ ۹۳۹ KMH
رده بندی دیویی	۵۵۰۹۶/۳۴۶:
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۴۶۲۶۱:

شناسنامه

عنوان کتاب:	حاشیه ای نوین بر قانون صدور چک
مولف:	توحید زینالی - علی اکبر سبحانی
ناشر:	انتشارات چراغ دانش
ویراستار:	مریم حق پرست
صفحه آراء و طراح جلد:	مصطفی حسن نژاد
نوبت چاپ:	اول / ۱۳۹۳
قطع و تیراژ:	وزیری، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۴۵۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۸۳۵۵-۹۲-۵
دفتر مرکزی:	تهران، میدان هفت تیر، ورودی مدرسه، کوچه مازندرانی، پلاک ۴،
طبقه‌های ۳ و ۶ واحدهای ۱۴۰۷	
تلفن پخش و فروش:	۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۱
ارتباط مستقیم:	۰۹۱۰۱۵۳۵۴۳۳

حق چاپ برای انتشارات چراغ دانش محفوظ است

مقدمه چاپ سوم ۱۵

ماده ۱- الحاقی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱ ۱۷

الف) تعریف چک ۱۸

۱. تعریف چک از دیدگاه حقوقدانان: ۱۸

۲. تعریف چک از دیدگاه قانون: ۱۸

۱-۲. قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۵۵: ۱۸

۲-۲. قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱: ۱۸

ب) ماهیت چک ۱۸

۱. نظریه قراردادی: ۱۸

۲. نظریه ایجاد تعهد: ۱۹

۳. نظریه ترکیبی: ۱۹

۱-۳. مرحله امضاء: ۱۹

۲-۳. مرحله صدور: ۱۹

پ) انواع چک ۱۹

۱. از نظر قانون تجارت سال ۱۳۱۱: ۱۹

۱-۱. چک در وجه شخص معین بدون قید حواله کرد: ۱۹

۲-۱. چک در وجه شخص معین با قید حواله کرد: ۱۹

۳-۱. چک در وجه حامل: ۱۹

۲. از نظر قانون چک مصوب سال ۱۳۵۵ و اصلاحات بعدی: ۱۹

۱-۲. چک عادی: ۱۹

۲-۲. چک تأیید شده: ۱۹

۳-۲. چک تضمین شده: ۲۰

بند ۳ ماده ۱ قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۵۵ با اصلاحات بعدی: ۲۰

چک تضمین شده قانون مصوب ۲۲ تیر ماه سال ۱۳۳۷: ۲۰

تفاوت «چک تضمین شده قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵» با «قانون چک‌های تضمین شده

مصوب ۱۳۳۷»: ۲۱

۴-۲. چک مسافرتی (در گردش): ۲۱

ویژگی‌های خاص این نوع چک: اولاً: ۲۱

۵-۲. صور خاصی از چک‌ها: ۲۱

- ۲۱ چک پول
- ۲۱ بانک چک:
- ۲۱ ایران چک:
- ۲۱ مقایسه چک پول (ایران چک و بانک چک) با چک‌های تضمین شده
- ۲۱ ۱. تشابه‌ها:
- ۲۱ ۲. تفاوت‌ها:
- ۲۲ ۳. از نظر بانک (محال علیه)
- ۲۲ ۱-۳ - چک بانکی:
- ۲۲ ۲-۳ - چک بسته:
- ۲۲ ۳-۳ - چک عمومی:
- ۲۲ ۴-۳ - چک مسافرتی:
- ۲۲ ۵-۳ - چک در گردش:
- ۲۲ ۲. تفاوت چک با دیگر اسناد تجاری
- ۲۲ ۱-۲ - تفاوت چک با برات:
- ۲۳ ۲-۲ - تفاوت چک با فته طلب (سفته):
- ۲۳ (ت) آراء وحدت رویه
- ۲۳ (ث) نظریات مشورتی
- ۲۵ (ج) نشست‌های قضایی

ماده ۲ ۲۷

- ۳۰ الف) اسناد
- ۳۰ ۱. سند رسمی
- ۳۰ ۲. سند عادی
- ۳۰ امتیازات چک
- ۳۰ داشتن ضمانت اجرای کیفری:
- ۳۰ رسیدگی خارج از نوبت
- ۳۰ رسیدگی بدون اخذ تأمین از خواهان
- ۳۱ اجبار دادگاه در قبول درخواست تأمین از طرف خواهان
- ۳۱ (ب) وصول وجه چک از طریق اجراییه ثبت
- ۳۳ (پ) درخواست اجراییه

۲۳	ت) مختومه شدن اجراییه.....
۲۳	۱. رضایت بستانکار (دارنده ی چک).....
۲۴	۲. پرداخت بدهی به سپرده اداره ثبت.....
۲۴	ث) شکایت از عملیات اجرایی.....
۲۶	چ) دارنده چک.....
۲۶	ج) نظرات مشورتی اداره حقوقی.....
۵۵	ماده ۳ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲).....
۵۵	الف) شرایط شکلی چک.....
۵۵	۱. قید کلمه چک در روی ورقه چک.....
۵۵	۲. نام پرداخت کننده چک.....
۵۵	۳. محل صدور چک.....
۵۵	۴. تاریخ صدور چک.....
۵۵	۵- امضاء صادرکننده چک.....
۵۵	تعیین نام.....
۵۶	ب) عناصر تشکیل دهنده جرم صدور چک پرداخت نشدنی.....
۵۶	۱- ۲- عمل مادی فیزیکی.....
۵۶	۲- ۲- شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم.....
۵۶	۲- ۳- نتیجه جرم.....
۵۷	۲- ۴- عنصر روانی جرم.....
۵۷	ب) جهات کیفری چک.....
۵۸	قلم خوردگی در متن چک.....
۵۸	عدم مطابقت امضاء.....
۵۹	اختلاف در مندرجات.....
۶۰	ت) اصول و اوصاف حاکم بر اسناد تجاری.....
۶۳	۲. اصول اساسی راجع به اسناد تجاری.....
۶۶	ث) نظریات مشورتی.....
۶۷	ج) نشست های قضایی.....
۶۹	ماده ۳ مکرر (الحاقی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲).....

الف) شرایط لازم برای مسئولیت اشخاص ذی نفع در چک..... ۶۹

ب) محل چک..... ۷۰

۱- ۳- در قانون صدور چک اصلاحی سال ۱۳۷۲..... ۷۰

۲- ۳- قانون صدور چک اصلاحی سال ۱۳۸۲..... ۷۰

۱- ۴- نظریه انتقال طلب..... ۷۱

۲- ۴- نظریه انتقال دین..... ۷۱

۳- ۴- نظریه وکالت در پرداخت..... ۷۱

۴- ۴- چک به منزل شرط به نفع ثالث..... ۷۱

۵- ۴- چک به منزله وسیله پرداخت..... ۷۱

۱- ۵- انتقال محل از صادرکننده به دارنده..... ۷۱

انتقال محل از زمان صدور چک..... ۷۱

انتقال محل از زمان سر رسید..... ۷۱

۲- ۵- انتقال محل از دارنده چک به اشخاص ثالث..... ۷۲

قبل از سر رسید..... ۷۲

بعد از سر رسید..... ۷۲

ب) نظرات مشورتی اداره حقوقی..... ۷۲

ت) نشست‌های قضایی..... ۷۲

ماده ۴..... ۷۷

الف) برگشت چک..... ۷۷

۱- ۲- اعتراض از طریق قانون تجارت..... ۷۷

۲- ۲- اعتراض از طریق قانون صدور چک..... ۷۸

ب) وظایف بانک و دارنده چک در خصوص چک پرداخت نشدنی..... ۷۹

ت) نظرات مشورتی..... ۸۰

ماده ۵..... ۸۱

الف) وظیفه دارنده چک..... ۸۱

ب) وظایف بانک محال علیه..... ۸۱

ماده ۶..... ۸۳

الف) شرایط شکلی چک..... ۸۳

- ب) شرایط ماهوی چک ۸۳
- ۱- ۱- محل صدور ۸۳
- ۲- ۱- تاریخ صدور چک ۸۳
- ۳- ۱- امضاء صادرکننده چک ۸۴
- ۴- ۱- مبلغ چک ۸۴
- ۱- ۲- قید نام و نام خانوادگی صاحب حساب بر روی چک ۸۴
- ۲- ۲- ذکر تاریخ سر رسید چک ۸۴
- ماده ۷ (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) ۸۷
- الف) تفاوت جرم صدور چک پرداخت نشدنی با چک بلامحل ۸۹
- ممنوعیت از داشتن دسته چک ۹۲
۲. مرجع شبه قضایی (شورای حل اختلاف): ۹۳
- ۱- ۲. صلاحیت صدور رأی ۹۳
- ۱- ۱. تعدد مادی ۹۵
- ۲- ۱. تعدد معنوی ۹۵
- ماده ۸ - (۱۳۷۲/۰۸/۱۱) ۱۰۵
- الف) محل های صدور چک ۱۰۶
- در هنگام صدور چک ممکن است یکی از صور پنجگانه ذیل تحقق یابد: ۱۰۶
- ب) نظرات مشورتی اداره حقوقی ۱۰۷
- ماده ۹ ۱۰۹
- الف) بررسی صدور چک پرداخت نشدنی از جهت اقامه و تعقیب دعوا ۱۱۰
- ب) سقوط حق تعقیب کیفری دارنده چک پرداخت نشدنی قبل از شکایت کیفری ۱۱۰
- پ) نشست های قضایی ۱۱۱
- ماده ۱۰ - (۱۳۷۲/۰۸/۱۱) ۱۱۳
- الف) عناصر تشکیل دهنده جرم ۱۱۳
- ب) مجازات جرم صدور چک از حساب مسدود ۱۱۵
- پ) محل وقوع جرم صدور چک از حساب مسدود ۱۱۵
- ت) تعلیق و آزادی مشروط در خصوص چک صادره از حساب مسدود ۱۱۵

- ث) تخفیف و تشدید مجازات جرم صادر کننده چک از حساب مسدود ۱۱۶
- ج) تعدد و تکرار جرم صدور چک از حساب مسدود ۱۱۶
- چ) ماهیت جرم صدور چک از حساب مسدود ۱۱۷
- ح) فرق جرم صدور چک پرداخت نشدنی با جرم صدور چک از حساب مسدود ۱۱۷
- خ) فرق جرم صدور چک از حساب مسدود با جرم کلاهبرداری ۱۱۷
- د) نظریات مشورتی ۱۱۸

ماده ۱۱ ۱۲۱

- الف) دارندگان حق شکایت کیفری در خصوص جرم صدور چک بلامحل ۱۲۴
- مواردی که موجب سقوط حق شکایت کیفری دارند چک می شود عبارتند از: ۱۲۶
- ۱-۵. رعایت مهلت شش ماهه از تاریخ صدور چک برای مراجعه به بانک ۱۲۶
- ۲-۵. رعایت مهلت شش ماهه برای طرح شکایت کیفری ۱۲۷
- مواردی که حق شکایت کیفری با وجود انتقال چک ساقط نمی شود عبارتند از: ۱۲۸
- ۱-۲. وظیفه دارنده چک ۱۲۹
- ۲-۲. وظیفه بانک ۱۲۹
- ث) آراء وحدت رویه ۱۳۰
- چ) نظریات مشورتی ۱۳۱

ماده ۱۲ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) ۱۳۵

- الف) اثر گذشت در جرم صدور چک پرداخت نشدنی ۱۳۶
- ب) اثر پرداخت وجه چک در جرم صدور چک پرداخت نشدنی ۱۳۷
- پ) خسارت تأخیر تأدیه در صورت کسر موجودی ۱۳۸
- ت) مقایسه خسارت تأخیر تأدیه در قانون صدور چک و قانون آیین دادرسی مدنی ۱۳۹
- ث) جزای نقدی مقرر در ماده ۱۲ قانون صدور چک اصلاحی سال ۱۳۸۲ ۱۳۹
- ج) آراء وحدت رویه ۱۴۰
- چ) نظریات مشورتی ۱۴۰
- ح) نشست های قضایی ۱۴۴

ماده ۱۳ (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲) ۱۴۹

- الف) فلسفه حذف جنبه کیفری ۱۴۹
- ب) چک های فاقد جنبه کیفری ۱۵۰

- پ) بررسی جنبه کیفری چک‌های مدت‌دار (ماده ۱۳ مکرر اصلاحی)..... ۱۵۴
- ۱-۱. قانون صدور چک سال ۱۳۵۵..... ۱۵۴
- ۱-۲. قانون صدور چک اصلاحی سال ۱۳۷۲..... ۱۵۵
- ۱-۳. قانون صدور چک اصلاحی سال..... ۱۵۶
- ۲-۱. قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۵۵..... ۱۵۶
- ۲-۲. قانون صدور چک سال ۱۳۵۵ (اصلاحی سال ۱۳۷۲)..... ۱۵۶
- ۲-۳. قانون صدور چک سال ۱۳۵۵ (اصلاحی سال ۱۳۸۲)..... ۱۵۶
- ماده ۱۴ (اصلاحی ۱۳۷۲/۰۸/۱۱)..... ۱۶۵
- الف) دستور عدم پرداخت..... ۱۶۵
- ب) اشخاص ذی‌صلاح برای دستور عدم پرداخت چک..... ۱۶۶
- کسانی که حق دستور عدم پرداخت چک را دارند عبارتند از:..... ۱۶۶
- پ) جهات دستور عدم پرداخت چک..... ۱۶۶
- ۱-۱. وصول چک مفقود شده از طرف دارنده چک..... ۱۶۷
- ۱-۲. چک‌های در وجه حامل..... ۱۶۷
- ۱-۳. چک‌های به نام شخص معین یا به حواله کرد..... ۱۶۷
- ت) وظایف صادرکننده یا ذی‌نفع در خصوص دستور عدم پرداخت..... ۱۶۹
- ث) وظایف بانک در قبال دستور عدم پرداخت..... ۱۷۰
- ج) حق دارنده چک در قبال مواجه شدن با دستور عدم پرداخت..... ۱۷۰
- چ) دستور عدم پرداخت نسبت به چک غیر قابل پرداخت..... ۱۷۱
- خ) نظریات مشورتی..... ۱۷۲
- ماده ۱۵..... ۱۸۵
- الف) موضوع دعوای خصوصی..... ۱۸۶
- ب) طرفین دعوای خصوصی..... ۱۸۶
- ۲-۱. وراثت..... ۱۸۶
- ۲-۲. مسئولان مدنی..... ۱۸۶
- پ) شرایط تام دعوای خصوصی در دادگاه کیفری..... ۱۸۷
- ۱-۱..... ۱۸۷
- ۱-۲..... ۱۸۷

۱۸۷	۲-۱. ضرر و زیان ناشی از جرم باشد
۱۸۷	۲-۲. محکمه جزایی وقوع جرم را محرز بداند
۱۸۸	۳-۱. فعلیت داشتن ضرر
۱۸۸	۳-۲. شخصی باشد
۱۸۸	۳-۳. مشروع باشد
۱۸۸	۳-۴. مستقیم باشد
۱۸۸	ت) شرایط شکلی مطالبه ضرر و زیان
۱۸۹	ث) نظریات مشورتی
۱۹۱	ماده ۱۶
۱۹۱	الف) ویژگی رسیدگی به دعاوی و شکایات چک
۱۹۲	ب) نشست‌های قضایی
۱۹۳	ماده ۱۷
۱۹۳	الف) تعریف اماره ید
۱۹۳	ب) وجود چک در دست صادرکننده
۱۹۵	ماده ۱۸ - (اصلاحی ۱۳۸۲/۰۶/۰۲)
۱۹۹	ب) انواع قرار
۲۰۰	۱-۱. مرحله اخذ کفیل
۲۰۰	۱-۲. قبولی کفالت
۲۰۰	۲-۱. صدور قرار اخذ وثیقه
۲۰۰	۲-۲. قرار قبولی وثیقه
۲۰۲	ت) نشست‌های قضایی
۲۱۳	ماده ۱۹
۲۱۳	الف) صدور چک به وکالت یا نمایندگی
۲۱۳	۲-۱. مسئولیت کیفری
۲۱۳	۲-۲. مسئولیت مدنی
۲۱۳	ب) صدور چک به اشتراک
۲۱۴	۲-۱. مسئولیت کیفری

۲۱۴	۲-۲. مسئولیت مدنی
۲۱۵	پ) معاونت در صدور چک
۲۱۶	۱-۱. قبل از صدور چک (رفتار فیزیکی):
۲۱۶	۱-۲. بعد از صدور چک
۲۱۶	ت) نظریات مشورتی
۲۱۸	ث) نشست‌های قضایی
۲۲۱	ماده ۲۰
۲۲۲	الف) ظهرنویسی چک
۲۲۲	۱. تعریف ظهرنویسی
۲۲۲	۲. طریقه ظهرنویسی چک
۲۲۲	۳. اقسام ظهرنویسی:
۲۲۲	۱-۳. ظهرنویسی برای انتقال
۲۲۳	۲-۳. ظهرنویسی به‌عنوان وکالت
۲۲۳	۳-۳. ظهرنویسی به‌عنوان وثیقه
۲۲۴	۱-۴. قاعده مسئولیت تضامنی ظهرنویسان
۲۲۴	۳-۴-۱. ضامنین چک:
۲۲۵	۲-۴. قاعده عدم ورود ایرادات:
۲۲۵	ب) ظهرنویسی چک در وجه شخص معین با خط زدن عبارت حواله کرد
۲۲۷	پ) مهلت اقامه دعوا بر علیه ظهرنویسان
۲۲۸	ت) آثار ظهرنویسی پس از گواهی عدم پرداخت
۲۲۸	ث) آراء وحدت رویه
۲۲۹	ج) نظریات مشورتی
۲۴۵	ماده ۲۱
۲۴۸	ب) نحوه اجرای محرومیت از حساب جاری
۲۴۸	پ) مسدود نمودن حساب جاری وکیل یا نماینده قانونی
۲۴۹	ث) آراء دیوان عدالت اداری
۲۴۹	ج) نظریات مشورتی
۲۵۱	ماده ۲۲

الف) اقامتگاه..... ۲۵۱

۱-۲. اقامتگاه قانونی..... ۲۵۱

۲-۲. اقامتگاه قراردادی..... ۲۵۱

ب) اقامتگاه قانونی صادر کننده چک..... ۲۵۱

پ) احضار متهم به صدور چک پرداخت نشدنی..... ۲۵۱

ت) انواع ابلاغ مقرر در قانون صدور چک در خصوص متهم..... ۲۵۲

ث) نظریات مشورتی..... ۲۵۳

ج) نشست های قضایی..... ۲۵۴

ماده ۲۳..... ۲۵۷

دعای بیمه در آراء دادگاه..... ۲۶۱

اسناد تجاری..... ۲۶۱

الزام ظهرنویس به پرداخت وجه چک جعلی..... ۲۶۲

اثر اثبات خیانت در امانت نسبت به چک در وجه حامل نسبت به ثالث..... ۲۶۴

استناد به منشاء صدور چک و امانی بودن چک..... ۲۶۵

رد مطالبه چک تضمین حسن انجام کار..... ۲۶۷

اختصاص وصف تجریدی چک ضمانت به دارنده ثالث با حسن نیت..... ۲۶۸

حفظ حقوق دارنده با حسن نیت در فروش امانی بودن چک..... ۲۶۸

عدم تاثیر میزان تمبر الصاقی به اسناد تجاری در میزان دین..... ۲۶۸

مرور زمان در دعوی مطالبه مبلغ چک..... ۲۶۹

عدم استماع دعوی مطالبه وجه چک دارای اجراییه ثبتی..... ۲۷۰

عدم تسری شرط داوری موجود در قرارداد به دارنده چک..... ۲۷۰

عدم رعایت شرایط قانون تجارت در مطالبه سفته..... ۲۷۰

اثر خط زدن حواله کرد چک بر مطالبه آن توسط دارنده بعدی..... ۲۷۰

منابع و مأخذ..... ۲۷۱

مقدمه چاپ سوم

درباره چک کتاب‌ها و مطالب و مقالات زیادی به رشته تحریر درآمده است و نویسندگان به اقتضاء تجارب و مطالعات خود هر کدام به بخشی از مطالب و مسایل قابل طرح درباره چک اشاره کرده‌اند و فهرست مطالب کتاب را بر اساس محتوای کتاب و عنوان موضوعات و شبیه به دیگر کتاب‌ها ترتیب داده‌اند و در پایان یا ابتدا قانون چک با آخرین اصلاحات را آورده‌اند. این دسته از گردآورندگان یا نویسندگان عموماً توجه چندانی به ویرایش و اصلاح کتاب و افزودن مباحث و مطالب و تجربیات جدید و حذف مباحث غیر ضرور نداشته و بیشتر به آوردن آخرین اصلاحات قانون چک کفایت نموده‌اند.

نگارندگان با توجه به نقاط ضعف و قوت کتاب‌های موجود و نیاز مخاطبان با نگاهی تدوین‌گرایانه؛ اما ابتکاری و با نیم‌نگاهی به تألیفات تکمیلی در زمینه چک، مبادرت به جمع‌آوری و تدوین کتاب "حاشیه‌ای نوین بر قانون صدور چک" با فهرست و شیوه‌ای متمایز نموده است.

فهرست این کتاب، خلاف اغلب کتاب‌های مشابه، مبتنی بر مواد قانون صدور چک تدوین شده و محتوای آن به شکل کتاب‌های محشی است. برای نخستین بار در این کتاب ذیل هر ماده به ترتیب به:

۱. مواد قانونی مرتبط؛

۲. عرف بانکی مشتمل بر رویه عملی بانک‌ها و نظرات کمیسیون حقوقی بانک‌ها؛

۳. رویه قضایی مشتمل بر آخرین نظرات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه، آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور، نظرات قضات در نشست‌های قضایی؛

۴. نظریه علمای حقوق؛

۵. در پاره‌ای موارد نظرات و دیدگاه‌های مؤلفین محترم نیز مطرح گردیده است که از وجوه تمایز مهم این کتاب به شمار می‌رود.

در چاپ سوم علاوه بر افزودن مطالب جدید از جمله آراء دادگاه در مورد دعاوی چک و رفع اشکالات نگارشی و ویراستاری کتاب و لحاظ نظرات و پیشنهادات واصله از اساتید و کارشناسان محترم، از باب سهولت مطالعه به طریقه صفحه آرایی آن توجه خاص شده و کتابی عرضه گردیده که کمترین اشکالات ویرایشی و ویراستاری و کامل‌ترین محتوای مرتبط با هر ماده را دربردارد و ذهن و وقت خواننده را درگیر اغلاط و اشکالات تایپی و ویرایشی و مراجعه مستقل به منابع متعدد نمی‌کند.

کتاب را از این جهت "حاشیه‌ای نوین بر قانون صدور چک" نامیدیم که نسبت به کتاب‌های محشای چک در تدوین و محتوا متمایز و نوین است و به جرأت می‌توان گفت کامل‌ترین و به‌روزترین کتاب محشای چک در بازار کتاب‌های حقوقی ایران است. بنا به استقبال جامعه حقوقی کشور، اکنون که چاپ سوم آن با اصلاحات، اضافات و ویرایش جدید به وسیله چراغ دانش آماده شده است خداوند حکیم را شاکریم. ضمن استقبال از پیشنهادات، انتقادات و نظرات کارشناسان عزیز، نگارندگان دست استاید و فرهیختگانی که دست به قلم شده و به صورت مکتوب ایرادات و نظرات را متذکر می‌شوند را به گرمی می‌فشارد.

توحید زینالی

آبان ماه یک هزار و سیصد و نود و سه